

Wpływ małej motoryki na rozwój mowy

Na całokształt rozwoju dziecka i jego powodzenia szkolne w dużej mierze wpływa mowa. Jest ona atutem w nawiązywaniu kontaktów społecznych, daje możliwość precyzyjnej komunikacji, stanowi narzędzie w zdobywaniu informacji, pozwala na wyrażanie własnych sądów, uczuć i upodobań. Zaburzenia i wady wymowy w znacznym stopniu utrudniają osiągnięcia sukcesów w szkole.

Rozwój mowy jest procesem złożonym i wpływa na niego wiele czynników. Istnieje związek pomiędzy rozwojem mowy, a motoryką precyzyjną rąk. Ma to neurofizjologiczne uzasadnienie. W korze mózgowej ośrodki odpowiedzialne za ruchy ręki znajdują się w bliskiej lokalizacji z ośrodkami zawiadującymi ruchami artykulacyjnymi. Zaczysze domowe daje nam wiele możliwości do kształtowania małej motoryki.

Zabawy i ćwiczenia należy dostosować do indywidualnego tempa rozwoju dziecka i jego możliwości. Powinno się wprowadzać je zgodnie z zasadą stopniowania trudności, a także powtarzać ćwiczenia dające dziecku możliwość przeżywania sukcesu i zadowolenia.

Konieczne jest zapewnienie dziecku właściwego miejsca pracy: dobrze oświetlonego, wywietrzonego. Niezbędne jest również stałe wzmacnianie dziecka, nagradzanie dobrym słowem lub gestem.

PROPONOWANE ĆWICZENIA

- Zamalowywanie farbami dużych płaszczyzn,
- pogrubianie konturów rysunków,
- montowanie konstrukcji z gotowych elementów,
- modelowanie z plasteliny, modeliny, gliny, masy solnej,
- lepienie pierogów, zabawy z wyrobionym ciastem,
- nawlekanie koralików, przewlekanie sznurków przez otworki w tekturkach,
- wycinanie z papieru różnych form geometrycznych i konturowych rysunków,
- cięcie po linii prostej,
- szycie, przewlekanie igły z nitką przez otworki,
- ćwiczenia i rozluźniające napięcie mięśniowe
(zabawy paluszkowe, naśladowanie gry na pianinie, odtwarzanie rytmu),
- stemplowanie,
- rysowanie wzorów po śladzie,

- rysowanie za pomocą szablonów,
- kopiowanie rysunków przez kalkę techniczną,
- wypełnianie konturów kolorem,
- rysowanie szlaczków literopodobnych,
- rysowanie szlaczków obrazkowych,
- rysunki dowolne kredkami,
- wydzieranki i naklejanki,
- ściskanie piłeczki,
- pomoc w gotowaniu,
- zaczepianie spinaczy na lince,
- rzuty do celu,
- zawiązywanie sznurków,
- zapinanie guzików i suwaków,
- gra na cymbałkach
- zgniatanie papieru,
- odciskanie kształtów za pomocą foremek
- zbieranie ryżu, grochu, fasoli.

Zabawy z masą plastyczną

Dziecko otrzymuje pudełko z plasteliną lub gliną, którą rozrabia z odrobiną wody, ugniatając jak ciasto. Po otrzymaniu odpowiedniej konsystencji dziecko lepi wybrany przez siebie kształt, który umieszcza na tekturce.

Po wyschnięciu maluje model gęstą farbą plakatową.

Malowanie palcami

Dziecko otrzymuje kartę papieru, na którym maluje opuszkami palców.

Tematyka jest dowolna np.: Las, Park Jesienny, Pory roku itp. Dziecko samo dobiera kolory, a także układa kompozycję przestrzenną.

Kopiowanie na szkle lub kalce technicznej

Dziecko otrzymuje ramkę ze szkłem lub kalkę techniczną, pod które wkłada obrazek. Kopiuje go kolorowymi kredkami. Następnie wyjmuje obrazek i sprawdza, czy kopia odpowiada oryginałowi.

Przy tej pracy można również wykorzystać jasny papier do pieczenia.

Wycinanka ze szmatek

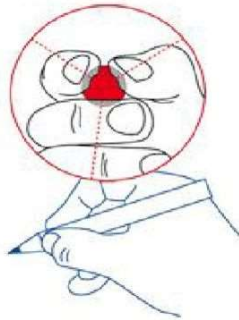
Dziecko otrzymuje kolorowe szmatki różnej wielkości. Wycina z nich kształty uzgodnionych wcześniej przedmiotów. Wcięte przedmioty wykleja na karton.

Formowanie z pasków papieru

Dziecko otrzymuje biały lub kolorowy papier. Tnie przy pomocy nożyczek paski, dowolnie je formując. Dla utrzymania formy podkleja je klejem.

Dzieci o słabej sprawności manualnej mają duże trudności z prawidłowym trzymaniem ołówka. Wpływa na to zbyt duże napięcie mięśni, które powoduje usztywnienie palców utrudniając prawidłowe uchwycenie narzędzia pisarskiego. Bywa też, że napięcie mięśni jest zbyt słabe, palce łatwo wypuszczają ołówek z ręki. Oprócz ćwiczeń rozluźniających należy również zadbać o prawidłowy chwyt pisarski.

PRAWDŁOWY CHWYT PISARSKI

Umożliwia długotrwałe i efektywne pisanie/rysowanie

Źródło: <http://slideplayer.pl/slide/2684164/10/images/26/PRAWDŁOWY+CHWYT+PISARSKI.jpg>

Opracowała:

mgr Anna Zięba

Bibliografia:

- B. Perczak „Program rozwoju percepcji wzrokowej”, Laboratorium Technik Psychologicznych 2004.
- E. Chmielewska „Zabawy logopedyczne i nie tylko”, Kielecka Oficyna Wydawnicza „MAC” 1995.
- L. Sadowska „Wczesna diagnostyka zaburzeń rozwoju psychomotorycznego niemowląt oraz podstawy ich rehabilitacji” [w:] Propedeutyka Pediatrii, (red.) A. Jankowski Wrocław 2001.